

دلوگر دودیزه فرهنگی مشاعره (سنحال گل)

لوگولایت دا فغانستان د پلازا میزني کابل سویل
خیش لورې ته په ۲۵ کیلومتری، کې بروت ولايت
۱۱ چې د ستراټيکي نقطې له نظر ډیراهمیت
مری

لوگر افغانستان د کانونو یو سترمکر آ.ا. چې
د مسو کان آدې ولايت د محمد آغې ولسوالۍ
تینکنکو په سيمه کې موقعيت لري.
برید سریره لوگر د جهاد پرمھاں د باب الجهاد
په نوم و بار هم کېتلي او ساتلي دي او که د ددغې
سيمي د ادب تاریخ ته نظر و اچوو، نو د ادب په
سماں کي هم خو څلاده خيرو لکه بهائي جان او
مولانا یعقوب خرمي خخې بي برخې نه دي او د
دې ويړونو درلودو ترڅنګ د ھيواد د خپلواکۍ
کېتونکي؛ سپه سالار امین الله خان لوگري،
سپه سالار غلام نبی خان خرمي، سپه
سالار احفيظ الله خان سستانکري او د اسې نور په
دې ولايت کي تېرسټويدي.

د دی و یارون تو رخنگ او سهال داد ب افرهنگ
لپاره دیری خوانان لاس به کار شوی. ادبی
و فرهنگی ناستی جوروی، چی دا فرهنگ په
پکرکی ستره لاسته را ورنه ده چی بیلکه یېي
دستخُل کل دودیزه مشاعره گنو. یاده مشاعره د
لوگر دلوسونو یه تیره بیا دفرهنگیانو، ادیبانو
او شاعرانو له لورپی هر کال دولايت مقام او
داداطلاعاتو افرهنگ ریاست په ګوکه همکاری
دستخُلو دگلانو له غوربیدو سره سم جوربیری.
دستخُل کل دودیزه مشاعره له دن خنه (دولس)
کاله مخکې دلومړی خل لپاره د محمد آغې
ولسوالی دلوگر ولایت دادیبانو فرهنگیانو،
شاعرانو، لیکو الانو او لوسونو لخوا په ګډه
ترسروه شووا؛ چې بالاخره دغه دودیزه مشاعره
د کلونیه تیربیدو، عامه شوه او د افغانستان په
کچه یې نوم خپل کړ. دستخُل کل دودیزه
مشاعره کې هر کال دهیو دلوگر ولایت شاعران، ادیبان،
ولاتونساو دلوگر ولایت شاعران، ادیبان،
فرهتکیان او د قلم خاوندان په کې برخه اخلي،
چې شاعران کولای شي، خبلی موخي او اهداف
د شعر په ژبه له حکومت او ویا ولس نه لاسته
راورپی، نو ددی دودیزی مشاعری جوربیدو
ولسونو او حکومت تر منځ چې کوم و این شتون
ولری، کمو او ثبات ته لاره هواروی سخري او
ختلافونه د شعر په نازکه او نرمه ژبه له منځه خېي
وهه مداراز دلوسونو او حکومت تر منځ یېنگی
ږیکې تامینېری او سیمه یېزه حکومتداری
پیاوړی کوي
داداسې پرتمینې مشاعرې لمانځنه په
لوگر ولایت کې اړین برینې، له یوی خوا
فرهنگی ناستو نه وده روپه برخه کوي او له بلې
خوا دیوالی، امن او رورکلوي پیغام لوگریانو
وهو د والوته په ډاګه کوي نواخی چې په
ورته فرهنگی او ادبی ناستو کې سره ګډون او
بیوالی غوبورته کړو.

طلاعیه ریاست کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین ولایت لوگر در سال جاری 1397 برای (150) تن فراد بازمانده از تعليم و کم عاید اعم از طبقه ذکور و اناناث در(6) حرفه ذیل آموزش های فنی و حرفه ای را ارائه مینماید:

- 1 - حرفه گلدوزی (برای طبقه انانث)
- 2 - حرفه ترمیم عراوه جات (موتر)
- 3 - حرفه نجاری
- 4 - حرفه ویرنگ تعمیرات

نوت: برای افراد دارای معلولیت، ورش شهدا،
معتمدادین صحت یاب شده و کوچیها حق اولیت
دارند. میشود.

۱۰۰ اموال خود برایشان میدهند همسایه سیر و غنی از حال همسایه فقیر و گرسنه آگاه میشود و حسن همچوواری را به دادن چیزی از قبیل طعام و غیره با همسایه گان اداء میکند که درنتیجه این اعمال مومن بسوی خدا نزدیک شده و صلاح و فلاح در جامعه بشری ایجاد میگردد پس بر ما مسلمانان لازم است که شکر این نعمت بزرگ را به اداء درست روزه در این ماه با درنظرداشت شرایط و ارکان و آداب آن بجا نماییم و طبق قوانین الهی و سنت نبوی (ﷺ) حرکت نماییم و برای خود مسلمانان مستضعف جهان در این ماه پر فیض دعاء نماییم که تا ایشان را بالای دشمنان دین و اسلام غلبه نصیب فرماییم.

عبدالاحد (فضي)

بے ژوند کی یو حل تیروتنہ؛ دراٹلوونکی لپاره دتجربو ترلاستہ کول دی

انسان دخیل ٿوند په چارو کپ له تیرو ٽنوه سره مخ وی، خوباید وویل شی، چې تیرو ٽننه نه یواحی دانسان دنا کامی، لامل گرخی، بلکی ھیری انسانان راتلونکی لپاره جو روی او هغه ھور زده کوي، کوم چې په تیرو ٽنوه کپ د سھوی او خطواو سره مخاچه ٿئے ڪوئي.

تبروتننه د انسانان یو طبیعی ارخ ده، هر انسان تبروتننه کوي خود تبروتنو په تکرار سره د انسانی تکامل جوهر له منځه خي. هر خوک باید خپل تبروتننه درک کړي یو انسان د بل انسان لپاره دهندارې په خبر ده، چې د خپلو تبروتنو انعکاس پکې لیدلی شي، هېڅوک په اسانۍ سره د حق او باطل تو پیر نشي کولای او خامخاډ یو لې ستونزو او تبروتنو سره مخ کېږي، چې په دې سره له تبروتنو خخه تجربه او قوي خواک لاس ته راخي له بهه او مشبو تو تبروتنو زد کړه او تجربه د کاميابي او بنې لوري په طرف ستر ګام دی له خپلو تبروتنو زده کړه په انسان کې یو خاص بدلون رامنځته کوي او بر عکس د منفي تبروتنو خخه زده کړه انسان د ناكامي. کندې ته غور خوي، خود منفي تبروتنو خلاصون لپاره کلک هوده او استقامت ته اړتیا لیدل کېږي چې دي تکي ته باید ضرور پام وشي، انسان باید په خپل ژونډ کې خپلو اهدافو ته د رسپدو په خاطر د مقابل لوري د هر ډول عکس العمل په مقابل کې بې تفاوت هونه او سې او د خپلو تبروتنو د نه تکراريد و لپاره دي هڅخې وکړي او د منفي دوله کسانو او اشخاصو له مشورو او غلطو پر پکړو دي خان و ژغروري.

که تیروتنی په سھوی اویا په خطایپی دل دخلکو خخه سروھی، ولپی بیا کپی عمل نه غواړي، چې بیا خلی تکرار کپی او په سمه توګه خان هغه لوری ته جوړه وي، کوم، چې ددې او د دخلکو په خیر وي. خکه انسان تل د پلې ټې پر اساس د پرمختګ لوری ته خان باسې، او د خيلو مخودتله لاسه کولولي ہله، خلې، کوکی او خان دبرالستونو لورو پورېو ته روسوي.

که چیزته د خلکو خونه تیروتنې په تکاري دول سر ووهی، نو هغه په یوه تلپاتې عادت بدلبېي هنهانسان له بدختيو سره مخ کوي، بلکې د ټولنې ولسوونه هم دبد مرغې، په لوري کش کاري او شاهنگ ته مخه کوي.

په اوسي عصر کې د یوسيرو پايو مخواهه خه چې بېري، چې د چې جنکو اهدات پکې تعسی وي، يې به حېي حلت تاکنوتەد خان نومولو موختې لري او يا په لوړ موقف کې خلکو ته خان وړ او مناسب شخص بنکاره کوي. په پښتو کې یو متل دی. وايې: انسان چې کله خام شي بیا هیڅکله نه پخیرې نو دخلکو په وینا هر هغه خوک چې په تکراره دوں په خپلو چاروکې پاتې راشي، نو هیڅکله به د بېرالیتو بونو خکه هم ونکې او ولس به هم ورځينې دلريوالي واقن و اخلي او همدارنګه خپل اعتبار هم د لاسه ورکوي.

په ادارو انو کې مسؤولين او یا د ولس استازې که خلکو ته ژمنې ورکوي، خود دوی چاري تول ولس ته بنکاره دی.

په زغرهه بايد وویل شي، چې نور ولس او هيوادوال د دغوبې ځایو وعدو او ژمنو خخه سترې شوي او په غلطو ژمنو نور

حاندی چی چلپو هیوادا او سره شوی او پری ملنپ و هی نوبیا خه اوتیا ۵۰، چی یوچا ته دروند مسؤولیت سپارل کیری او باده غهتمه لری او په پای کې د مسؤولیت ادینه نشي کولی. آیا د اسې خلک به د خپل ولس به چو پر کې وي او که ولس به اه تله لنه د تاهه لمد ته سپارل

دندغې کسانو چې په لومړۍ خلکو سره غورې وعدې کوي او بیا یې ملاګانې ماتېږي، چې په ايماني او وجداني دول د خلکو په چوپې کې وواسي او هیواد والو خدمتونه وړاندې کړي.

دوسنو یواخنی غوبنتنه داده، چې په راتلونکي مسؤولیت سپارلو چې د تاکنوله لارې ترسره کېږي، ولس دي په دير وينستوب او خیرکتیا کارواخلي، ترڅو د ملت لپاره زړه سوانده او دردمن شخص وتاکي، خو د خلکو د پرهونو پتي.
لیکنه: شیر محمد امیني ستانګزی وګرځي.

کتاب دانسان په ژوندانه کې تر تولو شه او غوره ملګري ده، چې انسان ته معنوی او مادی ارزښتونو ورکولو برسيره دانسان فکري قوي ته آړ ورکوي آذهن په روشنالو کې رغنده مرسته کولی شي. نو لوست يواخني لار ده، چې ولسونه را ويسن آ او دفری به هیوادونو کې چې کوم اختراعات آړ جورونې دي، دهمدي لوست او مطالعې په ترسره کولو رامنځته شویدي. گرانو هیوادوالو! راخی دلوست کلتور په خپل گران هیواد کې پیاوړې کړو، خلکو ته ذهنیت ورکړو، چې دژوند ډچارو په مهال ویش کې لوست او مطالعه وکړي، خود ډغه کلتور له یو نسل خڅه بل نسل ته پاتې او زموږ تولنه نور دجهالت له خوبه دبوهې په لوري لاره شي.

و مخلوق خداوند و تقرب جستن بسوی خالق است کسیکه روزه ماه مبارک رمضان را با رعایت شرایط ارکان آداب و مستحبات آن ادا نمود از فواید اخروی روحی معنوی فردی و اجتماعی برخوردار میگردد علم طب جدید ثابت کرده است که به گرفتن روزه رمضان روزه دار از بسیاری از امراض شفا یافته و روزه و قایه بسیاری امراض دیگر میباشد.

با گرفتن روزه مرض های روحی و معنوی از انسان دور شده و قلب وی نرم میگردد به حلاوت و لذت طاعات و عبادات آگاه میشود شعله شوق طاعت و آخرت در قلب مشتعل میشود و سراغ راه های جستن بسوی خدا را در پیش میگیرد در روایت آمده است: کسیکه بالای مخلوق خدا رحم نمیکند روزه طاعتی هست که انسان را وادر به ترحم بالای مخلوق مینماید و اغنية را وادر به دادن زکات اموال شان میکند و همسایه گان را وادر به حسن همچواری می نماید.

زیرا زمانیکه یک مومن غنی همسایه وغیره مومنان روزه بگیرند از درد والم گرسنگی و تشنجی فقر و تنگدستی آگاه میشود در آن صورت بالای فقر و مساکین رحم کرده و چیزی

، مسان ماه، حمت، بـ کـت و مـغـفـرـت

رمضان المبارک بنای سوم اسلام بوده و سال یکبار بالای مسلمانان فرض گردیده است گرفتن روزه بهترین عبادات است تزد خداوند (۱) و ماه است که در آن رحمت خداوند (۱) نیاز مشهد و فصیت است.

برای مسلمان که در این ماه پر برکت توبه کنند و اوصیا خداوند (۱) را بجا آورند و فرصتی خوبی برای مومنان است تا به واسطه عمل و طاعت خود را بسوی الله (۲) نزدیک نموده و از گناهان سابق توبه و عهد بسته نماید تا دیگر مرتکب گناه نشود حضرت محمد (ﷺ) فرموده است:

کسیکه روزه ماه رمضان را از روی امید شواب و ایمان داری نگه دارد الله (۳) گناهان گذشته آن شخص را مغفرت می‌کند ماه رمضان ماهی است که الله (۴) آن را برای امت محمدی ارزانی نموده است و به ایشان آن را تخصیص داده است که برای امت محمد (ﷺ) می‌باشد ماه رمضان ماه رحمت مغفرت و رهایی از آتش دوزخ است ماه همدردی با مومنان

علمیاتی ارشاد

با نزدیک شدن آغاز سال جدید تعلیمی برخی باشندگان ولایت لوگریا وجود مشکلات اقتصادی و بیکاری سعی وتلاش مینمایند که فرزندان شان را برعلووه تشویق به تعلیم عملاً در این کالله‌آباده ساز فعالانه سهیم نمایند، ولایت لوگر که یکی از ولایات مرکزی و نزدیک به پایتخت کشور (کابل) به شمار میرود باشندگان آن با وجود بیکاری و ضعف اقتصادی سعی وتلاش بخراج داده اند تا دروازه‌ها امارات را با وجود مشکلات گوناگون باز نگهداشته باشند که از این‌رو از قدیم ها افتخار مسمی شدن باب العلم را کسب نموده است که در حال حاضر نیز خانه علم بوده و باشندگان آن در فرستادن فرزندان شان به مدارس و مکاتب از هیچ‌گونه پیشگیری نمی‌ورزند. علاقمندی باشندگان آن لوگر در قبال معارف به حد ایجاد می‌باشد که بدون دریافت کدام هزینه زمین‌ها اشخاصی شانرا به خاطر ساخت تعمیر مکاتب در مناطق و محلات شان در اختیار آیاست معارف قرار داده اند که این خود نشان دهنده حفظ افتخار اسم باب العلم می‌باشد که این کارآنان را میتوان به نمونه یک مثال کوچک تذکرداد. نقش باشندگان لوگر در تامین امنیت مکاتب در همکاری و هماهنگی با ریاست معارف در وجود شورا آزادی و الدین نه تنها دروازه‌ها اخانه علم را برو آشاغردان باز نموده اند سو آییگر به صورت افزونی هر سال تعداد دانش آموزان جدید الشمول افزایش قابل ملاحظه یافته هزارها تن در مرکز و ولسوالی ها آشش گانه‌ایین ولایت در مدارس و مکاتب اعم از طبقه ذکور و اثاث مصروف فراگیر آن علوم دینی و عصری بوده که این حالت جوانان را امیدوار به یک آینده درخشان مینماید. اما از سو آییگر در برخی ساحات ولایت لوگر نبود امکانات درست، نبود جا مناسب، ساختمان‌ها برآ مکاتب، عدم پرداخت موقع معاشات اساتید و امتیاز ناچیزبرآ معلمان دریابر دانش آموزان چالش بزرگ می‌باشد، در بعضی حالات شاگردان را نسبت به دوروس شان بی علاقه ساخته حرکت کاروان معارف را کند می‌سازد. اگر معارف کشور این وضعیت امیدوار کننده از خوبی‌ها مشکلات را در قبال معارف ولایت لوگر درک کرده و در دسترس قراردادن امکانات بیشتر به ریاست معارف این ولایت دست بکار شده و تفکیک را قایل گردند؛ میتوانیم ۰۶ یک جهت افتخار داشتن نام باب العلم را حفظ نموده از سو آییگر در قبال کشور و فرزندان خویش مسؤولیت‌نیمانی وجودانی مان را اداء نمایم.

بااید گفت که اگر ریاست معارف ولایت لوگر در موارد فوق الذکر به همکاری باشندگان علم دوست این ولایت سعی وتلاش جدی بخراج دهند میتوانند آن مشکلات را مرفوع ساخته به پیشرفت ها قابل ملاحظه دست یابیم و نور علم را در هرخانه درخشان نمایم.

محمدموسی عدیل